

หลักสูตรฝึกอบรบ

ช่างซ่อมเครื่องยนต์เล็ก
เพื่อการเกษตร

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา เชียงราย
อาจารย์สมควร สงวนแพง

หลักสูตรฝึกอบรมช่างซ่อมเครื่องยนต์เล็กเพื่อการเกษตร

การจัดการศึกษาอาชีพในปัจจุบันมีความสำคัญมาก เพราะว่าเป็นการพัฒนาประชากรของประเทศให้มีความรู้ความสามารถ และทักษะในการประกอบอาชีพเพื่อแก้ปัญหาการว่างงาน และส่งเสริมความเข้มแข็งให้เศรษฐกิจชุมชน โดยยกระดับการศึกษาเพื่อเพิ่มศักยภาพ และขีดความสามารถให้ประชากรได้มีอาชีพ มีรายได้ที่มั่นคง และมีงานทำอย่างยั่งยืน ซึ่งจะเป็นการจัดการศึกษาตลอดชีวิตในรูปแบบใหม่ที่สร้างความมั่นคงให้แก่ประชาชน และประเทศชาติ

สภาพสังคมปัจจุบันประเทศไทยมีประชากรทำการเกษตรเป็นจำนวนมาก และอยู่ในอันดับต้น ๆ ของประเทศ เกษตรกรส่วนใหญ่มีเครื่องยนต์ไว้เป็นเครื่องทุ่นแรง แต่ไม่ค่อยให้ความสนใจซ่อมแซมดูแลรักษาเครื่องยนต์เท่าที่ควร เนื่องจากมีความรู้เกี่ยวกับเครื่องยนต์ ประกอบกับปัจจุบันมีสถานประกอบการที่ให้บริการซ่อมเครื่องยนต์ในชุมชนไม่มากนัก อาชีพช่างซ่อมเครื่องยนต์จึงเป็นช่องทางการประกอบอาชีพอีกหนึ่งอาชีพที่สามารถสร้างรายได้หลัก รายได้เสริม และใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ โครงการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลแบบบูรณาการ (มหาวิทยาลัยสู่ตำบล สร้างรากแก้ว) จึงได้จัดทำหลักสูตรฝึกอบรมช่างซ่อมเครื่องยนต์เพื่อการเกษตรขึ้น เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของประชากรในพื้นที่

สารบัญ

	หน้า
หลักสูตรการฝึกอบรม	3
เนื้อหาการฝึกอบรม	4
เครื่องยนต์เล็กและหลักการทำงาน	4
เครื่องยนต์เบนซิน 4 จังหวะ (4 Cycle Gasoline Engine)	10
เครื่องยนต์ 2 จังหวะ (2 Cycle Engine)	13
ส่วนประกอบหลักของเครื่องตัดหญ้า	14
ข้อดีและข้อเสียของเครื่องยนต์ 2 จังหวะ และ 4 จังหวะ (เครื่องตัดหญ้า)	22
หน้าตาเครื่องยนต์ของเครื่องตัดหญ้า HERO รุ่น CG411-3	25
การติดเครื่องขณะเครื่องเย็น	29
การบำรุงรักษาการแก้ไขปัญหาเบื้องต้น	36
แบบประเมินการฝึกอบรม	38
ประวัติวิทยากร	39

หลักสูตรการฝึกอบรม
“หลักสูตรฝึกอบรม ช่างซ่อมเครื่องยนต์เล็กเพื่อการเกษตร”
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา เชียงราย

1. วัตถุประสงค์

เพื่อให้ผู้รับการฝึก

- 1.1 มีความพร้อมของบุคลากรในการซ่อมบำรุงเครื่องยนต์เล็กเพื่อการเกษตรภายหลังเหตุการณ์ แพร่ระบาดของ โควิด 19
- 1.2 มีความรู้ เกี่ยวกับระบบต่างๆ ของเครื่องยนต์เล็กเพื่อการเกษตร
- 1.3 มีความสามารถในการถอดและประกอบชิ้นส่วนเครื่องยนต์เล็กเพื่อการเกษตร
- 1.4 มีความสามารถในการวินิจฉัยข้อขัดข้องและซ่อมเครื่องยนต์เล็กเพื่อการเกษตร

2. ระยะเวลาฝึกอบรม

ผู้รับการฝึกอบรมจะต้องเข้าฝึกอบรมภาคทฤษฎี จำนวน 12 ชั่วโมง และฝึกภาคปฏิบัติ จำนวน 18 ชั่วโมง รวมเป็น 30 ชั่วโมง โดยจะต้องเข้ารับการฝึกอบรมอย่างน้อยร้อยละ 80 ของระยะเวลาการฝึกอบรมทั้งหมด

3. คุณสมบัติผู้เข้าฝึกอบรม

- 3.1 มีอายุไม่ต่ำกว่า 18 ปี นับถึงวันที่สมัครเข้ารับการฝึกอบรม
- 3.2 มีประสบการณ์การทำงานหรือประกอบอาชีพที่เกี่ยวข้องกับการซ่อมเครื่องยนต์เล็กเพื่อการเกษตร หรือ
- 3.3 ผ่านการฝึกอบรมฝีมือแรงงานหรือฝึกอาชีพเกี่ยวกับช่างซ่อมเครื่องยนต์เล็กเพื่อการเกษตรหรือ
- 3.4 เป็นผู้จบการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพในสาขาที่เกี่ยวข้องกับอาชีพนี้ หรือ
- 3.5 เป็นผู้มีความสนใจหรือเป้าประสงค์ที่จะเข้าอบรมอย่างแน่วแน่และผ่านการประเมินความสามารถพื้นฐานจากผู้จัดการฝึกอบรม
- 3.6 มีสภาพร่างกายและจิตใจที่ไม่เป็นอุปสรรคต่อการฝึก และสามารถฝึกอบรมได้ตลอดหลักสูตร

4. ใบประกาศนียบัตร

ชื่อเต็ม : ใบประกาศนียบัตรฝึกอบรมระยะสั้น “หลักสูตรช่างซ่อมเครื่องยนต์เล็กเพื่อการเกษตร” ภายใต้โครงการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลแบบบูรณาการ (มหาวิทยาลัยสู่ตำบล สร้างรากแก้วให้ประเทศ) ซึ่งผู้รับการฝึกอบรมที่ผ่านการประเมินผล และมีระยะเวลาการฝึกอบรมไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของระยะเวลาการฝึกทั้งหมดจะได้รับใบประกาศนียบัตร “หลักสูตรช่างซ่อมเครื่องยนต์เล็กเพื่อการเกษตร”

5. หัวข้อการอบรม

หัวข้อการอบรม	ชั่วโมง	
	ทฤษฎี	ปฏิบัติ
1. ความปลอดภัยในการทำงาน	1	-
2. การใช้และการบำรุงรักษาเครื่องมือ	1	-
3. ส่วนประกอบของเครื่องยนต์เล็กเพื่อการเกษตร	1	-
4. หลักการทำงานของเครื่องยนต์	2	-
5. ระบบระบายความร้อน	1	
6. ระบบหล่อลื่น	1	
7. ระบบจุดระเบิด	1	
8. ระบบการเผาไหม้	1	-
9. ระบบน้ำมันเชื้อเพลิงเครื่องยนต์เล็กดีเซล	1	
10. ระบบน้ำมันเชื้อเพลิงเครื่องยนต์เล็กเบนซิน	2	
11. การถอด-ประกอบเครื่องยนต์เล็กเบนซิน	-	6
12. งานปรับแต่งเครื่องยนต์เล็กเพื่อการเกษตร	-	6
13. การบำรุงรักษาเครื่องยนต์เล็กเพื่อการเกษตร	-	6
การวัดการประเมินผล		
รวม	12	18
รวมทั้งหมด	30	

6. เนื้อหาวิชา

6.1 ความปลอดภัยในการทำงาน (1:0)

วัตถุประสงค์

เพื่อให้ผู้รับการฝึกมีความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงาน

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาความรู้เกี่ยวกับวิธีระมัดระวังและการป้องกันอุบัติเหตุในการทำงาน
วิธีการเตรียมความพร้อมของตนเองก่อนลงมือปฏิบัติงาน วิธีการใช้อุปกรณ์ป้องกันอุบัติเหตุในการ
ทำงาน ปฐมพยาบาลเบื้องต้น

6.2 การใช้และการบำรุงรักษาเครื่องมือ (1:0)

วัตถุประสงค์

เพื่อให้ผู้รับการฝึกมีความรู้เกี่ยวกับการใช้และการบำรุงรักษาเครื่องมือ

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาความรู้เกี่ยวกับชนิดและหน้าที่ ตลอดจนวิธีการใช้งาน วิธีการ
บำรุงรักษาเครื่องมือ เครื่องวัดละเอียด มัลติมิเตอร์ และเครื่องมือที่ใช้ซ่อมแซมเครื่องยนต์เล็กเพื่อ
การเกษตร

6.3 ส่วนประกอบของเครื่องยนต์เล็กเพื่อการเกษตร (1:0)

วัตถุประสงค์

เพื่อให้ผู้รับการฝึกอบรมมีความรู้เกี่ยวกับส่วนประกอบของเครื่องยนต์เล็กเพื่อการเกษตร

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาความรู้เกี่ยวกับชิ้นส่วนของเครื่องยนต์เล็กเพื่อการเกษตรและหน้าที่การทำงานของวัสดุที่ใช้ทำชิ้นส่วนเครื่องยนต์เล็กดีเซลและเครื่องยนต์เล็กเบนซิน

6.4 หลักการทำงานของเครื่องยนต์ (2:0)

วัตถุประสงค์

เพื่อให้ผู้รับการฝึกอบรมมีความรู้เกี่ยวกับหลักการทำงานของเครื่องยนต์ 2 จังหวะและเครื่องยนต์ 4 จังหวะ

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์และวิวัฒนาการของเครื่องยนต์ การแบ่งประเภทของเครื่องยนต์ ส่วนประกอบของเครื่องยนต์ หลักการทำงานของเครื่องยนต์ 2 จังหวะ หลักการทำงานของเครื่องยนต์ 4 จังหวะ ข้อแตกต่างระหว่างเครื่องยนต์ 2 จังหวะ คำศัพท์เฉพาะที่ใช้ในงานซ่อมเครื่องยนต์เล็กเพื่อการเกษตร

6.5 ระบบระบายความร้อน (1:0)

วัตถุประสงค์

เพื่อให้ผู้รับการฝึกอบรมมีความรู้ ความสามารถในการตรวจหาสาเหตุข้อขัดแย้งและการบริการแก้ไขระบบระบายของเครื่องยนต์เล็กเพื่อการเกษตร

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาความรู้เกี่ยวกับหน้าที่ ชนิด และส่วนประกอบของระบบระบายความร้อนการทำงานของระบบระบายความร้อน วิธีการตรวจหาสาเหตุ ข้อขัดข้อง และวิธีการบริการแก้ไข ฝึกปฏิบัติการตรวจหาสาเหตุ ข้อขัดข้อง และวิธีการบริการแก้ไข

6.6 ระบบหล่อลื่น (1:0)

วัตถุประสงค์

เพื่อให้ผู้รับการฝึกอบรมมีความรู้ ความสามารถในการตรวจหาสาเหตุข้อขัดแย้งและการบริการแก้ไขระบบระบายของเครื่องยนต์เล็กเพื่อการเกษตร

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาความรู้เกี่ยวกับหน้าที่ ชนิด และส่วนประกอบของระบบหล่อลื่น การทำงานของระบบระบายหล่อลื่น วิธีการตรวจหาสาเหตุ ข้อขัดข้อง และวิธีการบริการแก้ไข ฝึกปฏิบัติการตรวจหาสาเหตุ ข้อขัดข้อง และวิธีการบริการแก้ไข

6.7 ระบบจุดระเบิด (1:0)

วัตถุประสงค์

เพื่อให้ผู้รับการฝึกอบรมมีความรู้ ความสามารถในการต่อวงจรจุดระเบิด เพื่อให้ผู้รับการฝึกอบรมมีความรู้ ความสามารถในการเลือกใช้และบำรุงรักษาหัวเทียน

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาความรู้เกี่ยวกับหน้าที่ ส่วนประกอบและวิธีการต่อวงจรจุดระเบิด แบบแม็กนิโต แบบใช้แบตเตอรี่ แบบซีดีไอ แบบอิเล็กทรอนิกส์ หัวเทียน วิธีการเลือกใช้ และบำรุงรักษาหัวเทียนฝึกปฏิบัติต่อวงจรจุดระเบิดแบบแม็กนิโต แบบใช้แบตเตอรี่ แบบซีดีไอ แบบอิเล็กทรอนิกส์ หัวเทียน วิธีการเลือกใช้และบำรุงรักษาหัวเทียน

6.8 ระบบการเผาไหม้ (1:0)

วัตถุประสงค์

เพื่อให้ผู้รับการฝึกอบรมมีความรู้เกี่ยวกับระบบการเผาไหม้ทั้งเครื่องยนต์ ดีเซลและเบนซิน

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาความรู้เกี่ยวกับหน้าที่ ลักษณะ รูปแบบการเผาไหม้ ห้องเผาไหม้ คุณสมบัติของไอดี อัตราส่วนการอัด กระบวนการเผาไหม้

6.9 การถอด-ประกอบเครื่องยนต์เล็กเบนซิน (1:0)

วัตถุประสงค์

เพื่อให้ผู้รับการฝึกมีความรู้ความสามารถในการถอด-ประกอบเครื่องยนต์ เล็กเบนซิน

คำอธิบายรายวิชา

ฝึกปฏิบัติการถอดและประกอบชิ้นส่วนเครื่องยนต์เล็กเบนซิน การทำความสะอาด การจัดเก็บชิ้นส่วนภายหลังการถอด การตรวจสอบสภาพชิ้นส่วน การตรวจหาสาเหตุการขัดข้อง และการแก้ไขหลังตรวจสอบสภาพ การปรับระยะตามค่ากำหนด

6.10 ระบบน้ำมันเชื้อเพลิงเครื่องยนต์เล็กดีเซล (2:0)

วัตถุประสงค์

เพื่อให้ผู้รับการฝึกอบรมมีความรู้ ความสามารถในการตรวจหาสาเหตุ ขัดข้องและแก้ไขปัญหาในระบบน้ำมันเชื้อเพลิงเครื่องยนต์เล็กดีเซล

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาความรู้เกี่ยวกับหน้าที่ ส่วนประกอบ การทำงานของระบบน้ำมัน เชื้อเพลิงเครื่องยนต์เล็กดีเซล วิธีการติดตั้งหัวฉีดและปั๊มเชื้อเพลิงเข้ากับเครื่องยนต์ เครื่องควบคุม ความเร็ว วิธีการหาตำแหน่งฉีดเชื้อเพลิง วิธีการไล่ลม วิธีการตรวจหาสาเหตุขัดข้องและการแก้ไข

6.11 ระบบน้ำมันเชื้อเพลิงเครื่องยนต์เล็กเบนซิน (0:6)

วัตถุประสงค์

เพื่อให้ผู้รับการฝึกอบรมมีความรู้ ความสามารถในการตรวจหาสาเหตุ ขัดข้องและแก้ไขปัญหาในระบบน้ำมันเชื้อเพลิงเครื่องยนต์เล็กเบนซิน

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาความรู้เกี่ยวกับหน้าที่ ส่วนประกอบของคาร์บูเรเตอร์ หลักการทำงานของ วงจรต่าง ๆ ในคาร์บูเรเตอร์ วิธีการถอด-ประกอบคาร์บูเรเตอร์ วิธีการปรับแต่ง วิธีการบริการ ระบบน้ำมันเชื้อเพลิง สมบัติและการเลือกใช้ การตรวจหาสาเหตุ ขัดข้องและการแก้ไข

ฝึกปฏิบัติการถอด-ประกอบคาร์บูเรเตอร์ การปรับแต่ง การบริการระบบ น้ำมันเชื้อเพลิง การตรวจหาสาเหตุ ขัดข้องและการแก้ไข

6.12 งานปรับแต่งเครื่องยนต์เล็กเพื่อการเกษตร (0:6)

วัตถุประสงค์

เพื่อให้ผู้รับการฝึกอบรมมีความสามารถในการปรับแต่งเครื่องยนต์เล็กเพื่อการเกษตร

คำอธิบายรายวิชา

ฝึกปฏิบัติก่อนการปรับแต่ง การแต่งลิ้น การตั้งระยะห่างหน้าทองขาว การตรวจสอบกำลังอัด การปรับแต่งรอบเดินเบา และการทดสอบเครื่องยนต์

6.13 การบำรุงรักษาเครื่องยนต์เล็กเพื่อการเกษตร (0:6)

วัตถุประสงค์

เพื่อให้ผู้รับการฝึกอบรมมีความสามารถในการบำรุงรักษาเครื่องยนต์เล็กเพื่อการเกษตร

คำอธิบายรายวิชา

ฝึกปฏิบัติบำรุงรักษาเครื่องยนต์เล็กเพื่อการเกษตร

7. วัดและประเมินผล

1. ประเมินความรู้ และความพึงพอใจจากแบบสอบถามของผู้เข้ารับการฝึกอบรม

8. ผู้จัดทำหลักสูตร

1. ชื่อ นายสมควร สวงนแพง หน่วยงาน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา เชียงราย

ลงชื่อ

ผู้ชื่อนุมัติหลักสูตร

(นายสมควร สวงนแพง)

ลงชื่อ

ผู้ชื่อนุมัติหลักสูตร

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์เกรียงไกร ธารพรศรี)

ผู้อำนวยการสถาบันถ่ายทอดเทคโนโลยีสู่ชุมชน

เนื้อหาการฝึกอบรม

เครื่องยนต์เล็กและหลักการทำงาน

1. ชนิดของเครื่องยนต์เล็ก

เครื่องยนต์เล็กเป็นเครื่องยนต์ที่มีสูบเดียวขนาดไม่เกิน 10 แรงม้า มีชนิดแบบสูบตรง และชนิดแบบสูบเอียง เครื่องยนต์เล็กที่มีขายอยู่ตามท้องตลาดโดยทั่วไป จะใช้งานเกี่ยวกับด้านการเกษตร เป็นส่วนใหญ่ เป็นเครื่องยนต์ที่นำเข้ามาผลิตในประเทศไทย มีทั้งแบบใช้น้ำมันเบนซิน ใช้น้ำมันแก๊สโซฮอล์ ใช้น้ำมันดีเซล เป็นเชื้อเพลิง เครื่องยนต์เล็กมีหลายยี่ห้อ เช่น ฮอนด้า คูโบต้า ยันมาร์ เป็นต้น เครื่องยนต์เล็กชนิดใช้น้ำมันเบนซินเป็นเชื้อเพลิง เป็นเครื่องยนต์ขนาด 1 สูบ ดังรูป

รูปที่ 3.1 แสดงเครื่องยนต์เล็กฮอนด้าแก๊สโซลีน

ที่มา : <http://www.google.co.th/imgres?q>

เครื่องยนต์เบนซิน 4 จังหวะ (4 Cycle Gasoline Engine)

โครงสร้างพื้นฐานของเครื่องยนต์เบนซิน 4 จังหวะ

เครื่องยนต์เบนซิน 4 จังหวะ สามารถจัดแบ่งกลุ่มชิ้นส่วนโครงสร้างที่เป็นพื้นฐานของเครื่องยนต์ได้ดังนี้

ลักษณะพื้นฐานของเครื่องยนต์เบนซิน 4 จังหวะ

1. เสื้อสูบกับกระบอกสูบและห้องเพลาค้อเหวี่ยง เป็นชิ้นส่วนเครื่องยนต์ที่เป็นโครงสร้างหลักสำหรับยึดชิ้นส่วนอื่นๆของเครื่องยนต์

2. กลไกลูกสูบและข้อหมุนเหวี่ยง (Piston & Cranking Mechanism) ประกอบด้วย ลูกสูบ ก้านสูบ เพลาค้อเหวี่ยง และล้อช่วยแรงซึ่งเป็นชิ้นส่วนเคลื่อนที่ของเครื่องยนต์ที่รับความดันจากการเผาไหม้ในห้องสูบแล้วเปลี่ยนเป็นแรงกระทำบนหัวลูกสูบ ไปส่งต่อผ่านก้านสูบไปกระทำที่ก้านหมุนเพลาค้อเหวี่ยงทำให้เพลาค้อเหวี่ยงหมุนอย่างเรียบจ่ายแรงบิดออกไปใช้งาน

3. ฝาสูบ เป็นฝาปิดกระบอกสูบทำให้เกิดเป็นห้องเผาไหม้ขึ้นในเครื่องยนต์และทำให้เป็นปริมาตรอัดเกิดขึ้นบนฝาสูบ

4. กลไกลิ้น (Valve Mechanism) หรือกลไกขับเคลื่อนการทำงานของเครื่องยนต์ (Engine Steering Mechanism) ประกอบขึ้นด้วย เพลาลูกเบี้ยว ปลอกกระทู้ลิ้น ก้านกระทู้ลิ้น กระต่องกดลิ้น สปริงลิ้นและลิ้น

ส่วนชิ้นส่วนอุปกรณ์เครื่องยนต์อื่น ๆ เช่น คาร์บูเรเตอร์ ระบบจุดระเบิด ปั้มน้ำ อัลเตอร์เนเตอร์ มอเตอร์สตาร์ท ปั้มน้ำมันเครื่อง ฯลฯ เป็นชิ้นส่วนของระบบการทำงานของเครื่องยนต์ที่มีแตกต่างกันตามแบบของระบบนั้น ๆ

กระบวนการทำงานในแต่ละจังหวะของเครื่องยนต์เครื่องยนต์เบนซิน 4 จังหวะ

ในแต่ละกลวัฏจักรเครื่องยนต์ ขึ้นตอนตามลำดับตลอดกลวัฏจักรเครื่องยนต์คือการดูด การอัด การใช้งาน และการคายดำเนินไปกับการเคลื่อนที่ของลูกสูบทั้ง 4 ช่วงซีกดังต่อไปนี้

1. จังหวะดูด (Suction Stroke)

การดูดหรือการบรรจุสูบเริ่มจากลิ้นไอดีเปิดก่อนที่ลูกสูบถึงศูนย์ตายบนเล็กน้อยจนกระทั่งลูกสูบเลื่อนลงแล้วผ่านลงศูนย์ตายล่าง กระบอกสูบจะได้รับการบรรจุสูบหรือการใส่เชื้อผสมของเชื้อเพลิงกับอากาศตลอดเวลาระหว่างจังหวะดูด ในระหว่างที่ลูกสูบเลื่อนตัวเองไปหลังศูนย์ตายบนทำให้ปริมาตรของกระบอกสูบโตขึ้นและนำไปสู่การลดลงของความดันเป็นความกดดันต่ำจนเหลือประมาณ 0.8-0.9 บาร์ก็จะมีอาการดูดเกิดขึ้นในห้องสูบตามมาด้วยการเปิดของลิ้นไอดี เชื้อผสมของเบนซินและอากาศก็จะไหลเข้ามาในห้องสูบ จากอุณหภูมิทำงาน (Working Temperature) ของเครื่องยนต์ทำให้อุณหภูมิของแก๊สไอดีที่ไหลเข้ามาสูงขึ้นถึง 100 องศาเซลเซียส ตลอดเวลาการดูดของลูกสูบ เชื้อเพลิงผสมของอากาศและเบนซินจะเข้าสู่ห้องสูบเป็นไปอย่างรวดเร็วเนื่องจากการขยายโตขึ้นของปริมาตรในห้องสูบ เมื่อลูกสูบเลื่อนลงมีผลทำให้ห้องสูบมีความกดดันต่ำเกิดความแตกต่างและต่ำกว่าภายนอกห้องสูบขึ้นมาก หมายถึงว่าด้วยขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางของลิ้นไอดีที่โตเท่าที่จะทำได้ยอมให้ไอดีไหลผ่านเข้าไปในห้องสูบ ลิ้นไอดีเปิดก่อนศูนย์ตายบนถึงประมาณ 40 องศาเพลาค้อเหวี่ยง แต่อย่างไรก็ตามไม่สามารถ ทำให้การบรรจุสูบของไอดีเข้าไปทดแทนความดันที่ต่ำลงเป็นไปได้อย่างเต็มที่ 100% และจากการที่กระแสไหลของไอดียังมีพลังอยู่มากด้วยความเฉื่อยของมันในช่วงสั้นๆ หลังศูนย์ตายล่าง เพื่อต้องการให้มีการบรรจุสูบบยาวนานขึ้นจึงยอมให้ลิ้นไอดีเปิดให้ไอดี

ไหลเข้าห้องสูบอีกต่อไป จนถึงหลังศูนย์ตายล่างประมาณ 70 องศาเพลลาข้อเหวี่ยงแล้วลิ้นไอดีจึงปิด การบรรจุไอดีเข้าห้องสูบจึงจะสิ้นสุดลง จากความเร็วรอบของเครื่องยนต์ทำให้การบรรจุสูบลีเวลที่ลิ้นไอดีเข้าไประหว่างลิ้นไอดี ลิ้นไอดีจึงต้องเปิดเร็วขึ้นก่อนศูนย์ตายบนและปิดช้าลงหลังศูนย์ตายล่างให้ลิ้นไอดีมีเวลาเปิดยาวขึ้น รวมช่วงการเปิดของลิ้นไอดีถึงประมาณ 300 องศาเพลลาข้อเหวี่ยง จำนวนองศาที่ก่อนศูนย์ตายบนหรือหลังศูนย์ตายล่างจะมีจำนวนมากหรือน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับ การออกแบบจำนวนความเร็วรอบของเครื่องยนต์

2. จังหวะอัด (Compression Stroke)

การอัดเชื้อผสมของเชื้อเพลิงกับอากาศเกิดขึ้นขณะลูกสูบเคลื่อนขึ้นสู่ศูนย์ตายบนเมื่อลิ้นไอดีปิดแล้วทำให้อุณหภูมิสูงขึ้นแต่การอัดนั้นยังไม่ทำให้อุณหภูมิสูงพอที่จะทำให้เชื้อเพลิงเกิดจุดติดไฟตัวเองหรือเชิงจุด (Selfignition) ขึ้นได้จากอุณหภูมิอัด (Compression Temperature) ที่สูงขึ้นทำให้อุณหภูมิกลายเป็นไอระเหย (Vapour) ดีขึ้นกว่าเดิมและเกิดการคลุกเคล้ากับอากาศได้ดีขึ้นด้วยกลายเป็นเชื้อระเบิด (Vapoured Mixture) ในจังหวะอัดลูกสูบเคลื่อนตัวเองจากศูนย์ตายล่างขึ้นสู่ศูนย์ตายบน ลิ้นไอดียังเปิดอยู่จนกว่าถึงหลังศูนย์ตายบน 70 องศาเพลลาข้อเหวี่ยง ในช่วงนี้ปริมาตรกระบอกสูบจะเล็กลง ความดันและอุณหภูมิเพิ่มสูงขึ้น การวัดขนาดของการอัดที่ศูนย์ตายบนวัดเป็นสัดส่วนความอัด (Copression Ratio) การเลือกใช้อัตราการอัดในเครื่องยนต์อโตเมื่อลูกสูบอัดสุดหรือปลายจังหวะอัดจะต้องไม่เกิดการชิงจุด (Preignition) ของเชื้อผสมของอากาศและเบนซินในห้องสูบขึ้นได้อันหมายถึงถ้าเกิดการชิงจุดจะทำให้เครื่องยนต์เกิดอาการน็อกขึ้น จากการผลิตน้ำมันเชื้อเพลิงที่ต้านการน็อก (Anti Knock) และการออกแบบลักษณะห้องเผาไหม้ที่เหมาะสมจึงทำให้เครื่องยนต์นี้มีอัตราการอัดสูงขึ้นได้ถึงประมาณ 8 : 1-11 : 1 และอุณหภูมิอัดสูงสุดถึงประมาณ 350 - 450 องศาเซลเซียส อันเป็นอุณหภูมิอัดเฉลี่ยที่มีค่าเป็นกลาง ๆ ส่วนอุณหภูมิที่เป็นจริงซึ่งสูงกว่านี้ จะถูกหล่อเย็นหรือระบายออกไปทางผนังกระบอกสูบส่วนหนึ่งและทางขึ้นส่วนหล่อเย็นอื่น ๆ อีกเช่น หัวสูบลิ้นไอดีเสียเป็นส่วนใหญ่ อัตราอัดของเครื่องยนต์เป็นผลให้เกิดความดันอัดหรือกำลังอัด (Compression Pressure) ขึ้นประมาณ 10 -16 บาร์ ผลเสียของการอัดสูง ๆ ติดตามาคือความดันในจังหวะงานสูงแล้วสิ่งที่ติดตามาคือ ชิ้นส่วนเครื่องยนต์รับภาระมากเกินไป (Over Load) การจุดติดไฟของเชื้อระเบิดยังอยู่ในช่วงของการที่ลูกสูบเคลื่อนจากศูนย์ตายล่างขึ้นสู่ศูนย์ตายบนในเวลาอันสั้นก่อนศูนย์ตายบน ความดันที่ขึ้นสูงมากขึ้นจึงไม่เกิดขึ้นเพียงปริมาณที่ค่อนข้างเล็กลงเท่านั้น แต่ยังเพิ่มขึ้นมาจากการเผาไหม้ที่รวดเร็วและรุนแรงที่เรียกว่าการจุดระเบิดอีกด้วย และการเกิดความดันที่เพิ่มขึ้นอย่างมากตามสัดส่วนของกำลังอัดในจังหวะอัดนี้เป็นการเพิ่มความดันในห้องเผาไหม้ที่ค่อย ๆ เกิดขึ้นก่อนลูกสูบถึงศูนย์ตายบนอีกด้วย

จังหวะงาน (Working Stroke) หรือจังหวะกำลัง (Power Stroke)

การใช้งานความดันจากการเผาไหม้เริ่มตั้งแต่การจุดระเบิดจากประกายไฟหัวเทียนก่อนศูนย์ตายบนและเบนซินจะเผาไหม้สมบูรณ์ในช่วงจังหวะอัด แล้วดันหัวลูกสูบหลังจากเปลี่ยนการเคลื่อนที่จากขึ้นเป็นลงให้เลื่อนลงมาจากศูนย์ตายบนสู่ศูนย์ตายล่างที่ความดันสูงเกือบถึงจุดที่เชื้อผสมอากาศและเบนซินจะติดไฟขึ้นได้เอง ประกายไฟจุดระเบิด (Ignition spark) จะปรากฏขึ้นเพื่อเป็นความร้อนที่จะจุดให้เบนซินติดไฟเผาไหม้ขึ้น ตำแหน่งที่เกิดประกายไฟจุดระเบิดจะอยู่ก่อนศูนย์ตายบนเล็กน้อยตอนปลายจังหวะอัด เมื่อเกิดการจุดระเบิดขึ้นแล้วเปลวไฟจะลุกลามเผาไหม้เชื้อผสมของเชื้อเพลิงกับอากาศจนกระทั่งเผาไหม้หมดต้องใช้เวลาประมาณ 1/1000 วินาที จึงต้องทำการจุดประกายไฟเพื่อ

จุดระเบิดก่อนที่ลูกสูบถึงศูนย์ตายบน ตำแหน่งจุดติดไฟหรือองศาจุดระเบิดขึ้นอยู่กับโครงสร้างของเครื่องยนต์คือความเร็วรอบและภาระ จำนวนองศาเพลาคือหรือเพลาข้อเหวี่ยงสูงสุดของเครื่องยนต์ประมาณ 40 องศาก่อนศูนย์ตายบน เมื่อเกิดการเผาไหม้เชื้อผสมที่บรรจุสูบแล้วจะเกิดการขยายตัวของแก๊สเผาไหม้ที่มีความร้อนสูงและความดันที่เกิดขึ้นจะดันให้ลูกสูบแล่นลงสู่ศูนย์ตายล่าง การบวนการเผาไหม้ (Combustion Process) กระบวนการเผาไหม้เริ่มโดยอนุเล็กๆของเชื้อเพลิงผสมของอากาศและเบนซินได้พบกับประกายไฟของหัวเทียนตรงจุดที่จุดติดไฟ (Ignition Point) การเผาไหม้จะส่งกันต่อออกไปเป็นชั้น ๆ ของเชื้อระเบิดเป็นเปลวติดไฟหรือเปลวหน้า (Flame Front) ลูกกลมต่อไปเรื่อย ๆ ผ่านเข้าสู่ห้องเผาไหม้แผ่กระจายลูกกลมเป็นรูปปริศมีโดยรอบ เพื่อให้เกิดการจุดระเบิดของเชื้อระเบิดเป็นไปอย่างปลอดภัยจะต้องมีเงื่อนไขดังนี้

1. เปลวไฟจะต้องมีจำนวนปริมาณความร้อนที่มากพอ
2. มีความสามารถจุดติดไฟของเชื้อผสมของเชื้อเพลิงกับอากาศจะเกิดขึ้นได้ด้วยประกายไฟจากหัวเทียนเท่านั้น ไม่ว่าเครื่องยนต์ร้อนขึ้นในอุณหภูมิทำงานหรือเครื่องยนต์เย็นในขณะสตาร์ทติด เครื่องการเผาไหม้เชื้อผสมเชื้อเพลิง จะต้องเผาไหม้หมดเรียบริ้วหลังจากศูนย์ตายบนเพียงเล็กน้อยเมื่อลูกสูบเริ่มเคลื่อนลง

3. จังหวะคาย (Exhaust Stroke)

การคายเริ่มจากก่อนศูนย์ตายล่างและไปสิ้นสุดที่หลังศูนย์ตายบน แก๊สเผาไหม้จะต้องถูกนำออกจากห้องเผาไหม้อย่างหมดจดในระหว่างจังหวะงานประมาณ 40-60 องศาเพลาคือหรือเพลาข้อเหวี่ยงก่อนศูนย์ตายล่างลิ้นไอเสียเริ่มเปิด จากความดันที่เกิดขึ้นจากการระเบิดและขยายตัวแล้วต้องลดลงเหลือประมาณ 3-5 บาร์จะดันให้แก๊สเผาไหม้เริ่มไหลถ่ายเทออกจากช่องไอเสียด้วยความเร็วสูงพอควร และเพื่อต้องการให้แก๊สเผาไหม้จำนวนมากที่สุดเท่าที่จะมากได้ไหลออกไปด้วยกระแสไหลมากที่สุด ลิ้นไอเสียจึงจะปิดหลังจากศูนย์ตายบน 30 องศาเพลาคือหรือเพลาข้อเหวี่ยง

เครื่องยนต์ 2 จังหวะ (2 Cycle Engine)

เครื่องยนต์ 2 จังหวะ (Cycle Engine) เป็นเครื่องยนต์แบบง่าย การทำงานและชิ้นส่วนต่างๆ ของเครื่องยนต์ 2 จังหวะ มีความยุ่งยากน้อยกว่าเครื่องยนต์แบบ 4 จังหวะ การนำเอาอากาศดีเข้าไปในกระบอกสูบและปล่อยอากาศที่เกิดจากการเผาไหม้ออกจากกระบอกสูบเกิดขึ้นโดยการเปิดและปิดของลูกสูบเอง เครื่องยนต์ชนิดนี้จึงไม่จำเป็นต้องมีลิ้นและกลไกเกี่ยวกับลิ้น ลักษณะของเครื่องยนต์ 2 จังหวะ มีดังนี้

1. อ่างน้ำมันเครื่องปิดสนิทแต่เครื่องยนต์บางแบบมีช่องให้อากาศหรือไอดีเข้าเพื่อผ่านขึ้นไปในกระบอกสูบ
2. ไม่มีเครื่องกลไกของลิ้น ลูกสูบจะทำหน้าที่เป็นลิ้นเอง
3. กระบอกสูบอยู่ในลักษณะตั้งตรง
4. มีช่องไอดี (Inlet Port) เป็นทางให้อากาศเข้าไปภายในกระบอกสูบ โดยอาจจะมีการเปิดเป่าอากาศช่วยเป่าเข้าไป
5. มีช่องไอเสีย (Exhaust Port) เป็นทางให้อากาศเสียที่เกิดจากการเผาไหม้ออกไปจากกระบอกสูบ

การทำงานของเครื่องยนต์ 2 จังหวะ มีดังนี้

1. จังหวะคายและดูด ลูกสูบจะเคลื่อนที่จากจุดศูนย์ตายบนลงมาเรื่อย ๆ จนผ่านช่องไอเสีย ไอเสียก็จะผ่านออกไปทางช่องนี้เมื่อลูกสูบเคลื่อนต่อไปอีกเล็กน้อย ช่องไอดีก็จะเปิดให้อากาศเข้าไป ในกระบอกสูบและไล่ไอเสียออกไปจนหมดสิ้น ลูกสูบจะเคลื่อนลงจนถึงจุดศูนย์ตายล่าง

2. จังหวะอัดและระเบิด ลูกสูบจะเคลื่อนจากศูนย์ตายล่างขึ้นไปเรื่อย ๆ จนปิดช่องไอดีและช่องไอเสียตามลำดับ พร้อมกับอัดอากาศไปด้วยเมื่อลูกสูบเคลื่อนเข้าใกล้จุดศูนย์ตายบน หัวฉีดก็จะทำการฉีดน้ำมันเชื้อเพลิงให้แตกเป็นฝอยเล็ก ๆ เข้าไปกระทบกับอากาศที่ถูกอัดจนร้อน ทำให้เกิดการเผาไหม้และระเบิดดันลูกสูบให้ทำงาน ในขณะที่เดียวกันไอเสียก็จะมีควมดันสูงด้วย เมื่อลูกสูบเคลื่อนที่ลงมาเปิดช่องไอดี อากาศก็จะเข้ามาและทำการขับไล่ไอเสียออกไปทางช่องไอเสียเหลือไว้เพียงแต่ไอดีในห้องเผาไหม้จะเห็นได้ว่า เมื่อเครื่องยนต์ทำงานครบ 2 จังหวะ เพลาค้อเหวี่ยงจะหมุนไปได้หนึ่งรอบเมื่อลูกสูบอยู่ที่ตำแหน่งศูนย์ตายล่างในจังหวะดูด ภายในกระบอกสูบจะมีปริมาตรที่บรรจุส่วนผสมน้ำมัน และอากาศหรืออากาศเพียงอย่างเดียว เมื่อลูกสูบเคลื่อนที่ขึ้นในจังหวะอัด ปริมาตรนี้จะถูกอัดให้ลดลงตรงส่วนของลูกสูบ เมื่อลูกสูบเคลื่อนที่ถึงจุดศูนย์ตายบนปริมาตรจะมีขนาดเล็กที่สุด บริเวณที่มีปริมาตรเล็กนี้ถูกเรียกว่าห้องเผาไหม้ สัดส่วนความอัด (Compression Ratio) อัตราส่วนระหว่างปริมาตรภายในกระบอกสูบเมื่อลูกสูบอยู่ที่จุดศูนย์ตายล่างกับปริมาตรภายในกระบอกสูบ เมื่อลูกสูบอยู่ที่ศูนย์ตายบน สัดส่วนความอัดของเครื่องยนต์มีความสำคัญมาก เพราะมีความสัมพันธ์กับชนิดและคุณภาพของน้ำมันเชื้อเพลิงที่จะนำไปใช้ เครื่องยนต์เบนซินจะมีสัดส่วนความอัดอยู่ระหว่าง 5.5/1 ถึง 8/1 สำหรับเครื่องยนต์ดีเซลนั้น น้ำมันเชื้อเพลิงจะถูกฉีดเข้าไปในกระบอกสูบหลังจากที่อากาศถูกอัดแล้ว สัดส่วนความอัดอยู่ระหว่าง 14/1 ถึง 18/1

ข้อควรปฏิบัติความปลอดภัยในการทำงาน/การใช้และการบำรุงรักษาเครื่องมือ

1. ก่อนใช้งานควรอ่านคู่มือการใช้งานอย่างถูกวิธี เพื่อป้องกันอันตรายที่อาจเกิดขึ้นจากการใช้งาน

2. ควรสวมอุปกรณ์ป้องกัน เช่น แว่นตาเซฟตี้ ชุดแขนยาว รองเท้าบูท ถุงมือ

3. ก่อนเลิกใช้งานควรปิดก๊อกน้ำมันแล้วเร่งเครื่องยนต์รอจนเครื่องยนต์ดับ หรือใช้น้ำมันหมดถัง ไม่ควรเก็บน้ำมันที่ผสมแล้วเกิน 15 วัน

4. หลังเลิกใช้งานควรทำความสะอาด ตรวจสอบเช็คอุปกรณ์ต่างๆ ให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งานครั้งต่อไป

ข้อควรระวัง

1. ไม่ควรใช้น้ำมันเครื่อง SAE#30-40 ผสมแทนน้ำมันหล่อลื่น 2T จะทำให้เกิดควันขาว ท่อไอเสียตัน หัวเทียนเสื่อมเร็วและอาจจะบอดได้ง่าย

2. ห้ามเติมน้ำมันเบนซินอย่างเดียว จะทำให้เกิดความเสียหายกับอุปกรณ์ภายในเครื่องและเสื่อมสภาพเร็วขึ้น เช่น ลูกสูบติด และไหม้

3. ให้ดับเครื่องทุกครั้งเมื่อต้องการเติมน้ำมันเบนซินที่ผสมแล้วลงในถังน้ำมันเพิ่ม

4. น้ำมันผสมที่เติมไว้นานกว่า 1 เดือน จะทำให้คาร์บูเรเตอร์อุดตัน

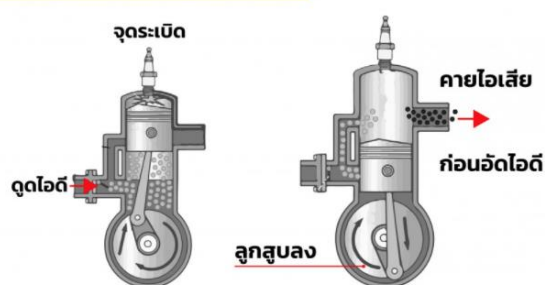

ข้อดีและข้อเสียของเครื่องยนต์ 2 จังหวะ และ 4 จังหวะ (เครื่องตัดหญ้า)

เครื่องยนต์ 2 จังหวะ

เครื่องตัดหญ้าน้ำมัน 2 จังหวะใช้เครื่องยนต์ 2 จังหวะ เครื่องมีขนาดเล็ก เสียงขณะการทำงานเงียบ ความเร็วรอบในการหมุนที่สูง ไม่ต้องผสม 2 ที่

ข้อดี

- แรงที่ได้ในการตัดมีความแรง
- จำนวนรอบในการหมุนในการหมุนจำกัด
- เวลาเร่งติดมือ
- เบาราคาประหยัด

ข้อเสีย

- กินน้ำมัน
- ผสม 2 ที่ อัตราการผสมแล้วแต่ยี่ห้อ
- ตัวเครื่องต้องได้รับการดูแล
- เหมาะกับหญ้ารกๆ หรือตัดไม้
- เสียงการทำงานที่ดัง

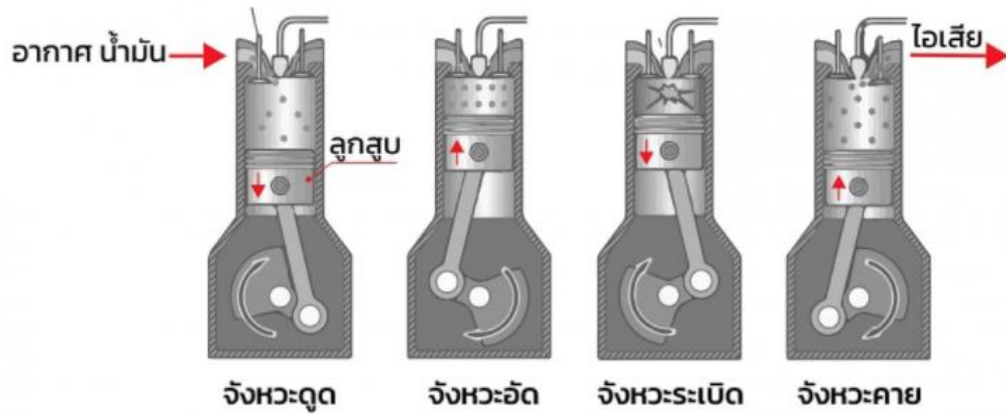

Tip

- ถ้าไม่ใช้งานเกิน 1 เดือนขึ้นไปแนะนำเอาน้ำมันออกจากถัง

- หัวเกียร์และแกนเครื่องควรถูเช็ดและใส่จารบีบ่อยๆ
- เช็ค!! น้ำมันเครื่องควรเปลี่ยนบ่อยๆ ดูสีน้ำมันเครื่อง ล้างกรองอากาศบ่อยๆ

เครื่องยนต์ 4 จังหวะ

เครื่องตัดหญ้า 4 จังหวะ ที่ใช้เครื่องยนต์ 4 จังหวะ
ข้อดี

- ประหยัดน้ำมัน
- เสียงการทำงานที่เงียบ
- ไม่ต้องผสม 2 ที่

ข้อเสีย

- ความแรงของการตัดไม่มาก
- รอบการหมุนของใบมีดช้า
- ตัวเครื่องโดยรวมน้ำหนักเยอะ
- มอเตอร์เครื่องตัดหญ้า ขนาดใหญ่
- การซ่อมแซมมีความยากกว่าเครื่องยนต์ 2 จังหวะ
- ราคาสูง
- เหมาะกับการใช้งานแบบไม่ต้องหญ้ารก ไม่สะดวกผสม 2 ที่

Tip

- น้ำมันเครื่องควรเปลี่ยนบ่อยๆ ล้างกรองอากาศบ่อยๆ

ตัวอย่างเครื่องตัดหญ้าและส่วนประกอบ

เครื่องตัดหญารุ่นนี้เป็นรุ่นที่ได้รับการยอมรับว่าเป็นรุ่นที่ทนทานมาก ๆ อัตราเร่งรวดเร็วทันใจ กดเร่งรอบจะขึ้นทันทีโดยไม่มีอาการรอรอบให้ขัดใจ เนื่องจากคาบิวได้ถูกปรับแต่งส่วนผสมระหว่างเชื้อเพลิงกับอากาศได้อย่างเหมาะสม คาบิวเป็นแบบลูกลอยที่มีความทนทานกว่าแบบไดอะแฟรม เนื่องจากมีชิ้นส่วนกลไกน้อยชิ้น ไม่ต้องคอยเปลี่ยนแผ่นยางไดอะแฟรมหรือลูกยางปั้มน้ำมันอยู่ตามระยะเวลา อย่างดีก็แค่ล้างคาบิวบ้างเมื่อมีการอุดตัน เนื่องจากตะกอนในน้ำมันหรือเกิดจากคราบน้ำมันที่ค้างอยู่นานจนกลายเป็นยางเหนียวๆ

สเป็กเครื่อง

- เครื่องยนต์ 2 จังหวะ ขนาด 40.2 ซีซี 2 แรงม้า
- ระบายความร้อนด้วยอากาศ(พัดลม)
- จุดระเบิดด้วยระบบ CDI
- เพลายาว 1.5 เมตร ปลอกเพลขนาด 28 มิลลิเมตร
- ระบบครัชแรงเหวี่ยงแบบ 2 ชั้น สปริงครัช 2 ตัว
- เชื้อเพลิง แก๊สโซฮอล 91-95
- อัตราการใช้เชื้อเพลิง 0.5 ลิตร/ชั่วโมง
- น้ำหนักรวม 7.5 กิโลกรัม

หน้าตาเครื่องยนต์ของเครื่องตัดหญ้า HERO รุ่น CG411-3

การประกอบและใช้งานเครื่องตัดหญ้า HERO รุ่น CG-411-3

การประกอบชุดก้านเข้ากับตัวเครื่องยนต์

การประกอบขั้นแรก จับตัวเครื่องยนต์กับกอกเพลามาประกบกัน โดยไม่ต้องรองปะเก็นใด ๆ ชั้นน็อตทั้ง 4 ตัวให้แน่น (อย่าลืมใส่แหวนสปริงที่น็อตทุกตัว)

ต่อไปประกอบชุดมือจับ(แฮนด์) ให้คลายน็อตที่ประกบแฮนด์ 4 ตัวด้านบนออกให้หมด(ด้านล่าง 2 ตัวไม่ต้องถอด) เอาแฮนด์ด้านที่มีสายคันเร่งเสียบเข้าไปทางด้านขวา เล็งให้เข้ากึ่งกลาง แล้วเอาแฮนด์อีกอันเสียบทางด้านซ้าย จัดให้เข้ากึ่งกลาง วางตำแหน่งให้พอดีกับระยะแขนของผู้ใช้งาน แล้วขันน็อตที่ละตัว

ขั้นต่อไปใส่การ์ดกันกระเด็น เว้นระยะจากหัวเกียร์ประมาณ 30 ซม. แล้วขันให้แน่น ค่อย ๆ ขันทีละตัวสลับกันจนแน่น

สายคันเร่งใส่ไว้ในผ่านวม

ก่อนติดเครื่องยนต์ การผสมน้ำมัน จะมีกระป๋องสีขาวที่แถมมาด้วยเอาไว้สำหรับผสมน้ำมัน ให้เติมน้ำมันเบนซิน(แก๊สโซฮอล)ลงในกระป๋องจนถึงขีด 576.92 แล้วเติมน้ำมันออโตลูป(น้ำมัน2T) จนถึงขีด 600 แล้วเขย่าให้เข้ากัน จากนั้นก็เติมนลงในเครื่องยนต์ได้เลย

การติดเครื่องขณะเครื่องเย็น

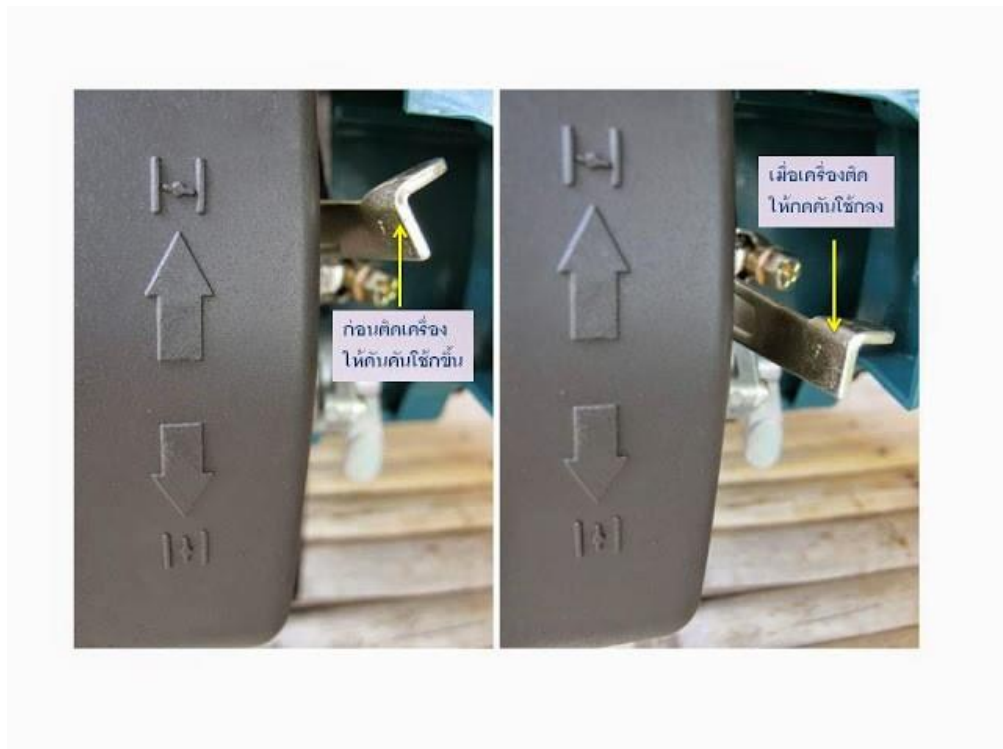
- เปิดก๊อกน้ำมัน
  - เปิดสวิตช์ ON เครื่องยนต์ บางเครื่องจะมีเลข 0-1 เขียนกำกับไว้ให้เลื่อนไปที่ตำแหน่งเลข 1 (อยู่ที่แฮนด์ด้านขวา)
  - โยกคันโยก(คันโยกเหล็กอยู่ที่คาบิว)ไปที่ตำแหน่ง OFF หรือ CLOSE หรือสัญลักษณ์ I-I (ยกขึ้น)
  - จับเครื่องให้แน่นแล้วดึงเชือกสตาร์ทเบาๆพอกลไกล็อกเชือกก็ให้ออกแรงกระตุก
  - พอเครื่องติดแล้วให้กดคันเร่งสัก 2-3 ครั้งแล้วโยกคันโยกกลับไปตำแหน่ง ON หรือ OPEN หรือสัญลักษณ์ I I I แต่ถ้าดึงเชือกไป 5-6 ครั้งแล้วยังไม่ติด อย่าฝืนดึงต่อ จะทำให้น้ำมันท่วม ให้ทำตามขั้นตอนต่อไป
  - หากเครื่องยังไม่ติด ถ้าเครื่องปกติตอนนี้ถือว่าน้ำมันได้เข้าไปอยู่ในห้องข้อเหวี่ยงและห้องเผาไหม้พอสมควรแล้ว ให้รีบเปิดโช้ก(กดคันโยกลง)แล้วดึงเชือกต่ออีก 5-6 ครั้ง พอเครื่องติดเร่งเครื่องดูสีก็พักลองปล่อย
  - คันเร่งถ้าเครื่องไม่ดับก็ลุยได้เลย
- ***ถ้าทำมาจนถึงข้อ 6 แล้วเครื่องยังไม่ติดก็ให้ย้อนกลับไปข้อ 3 ใหม่อีกรอบ ถ้าติดเครื่องขณะเครื่องร้อนไม่ต้องใช้โช้ก แต่อาจจะต้องกดคันเร่งช่วยสตาร์ท โดยการบีบคันเร่งค้างไว้แล้วกดปุ่มสำหรับล็อก

คันเร่ง(ปุ่มเล็กๆสีแดงที่อยู่ใกล้คันเร่ง)ปล่อยมือจากคันเร่ง แล้วจึงปล่อยมือจากปุ่มล็อกคันเร่งที่หลัง ถ้าจะปลดการล็อกคันเร่งให้บีบคันเร่งแล้วปล่อย 1 ครั้ง จะกลับสู่ตำแหน่งเดิมเบา

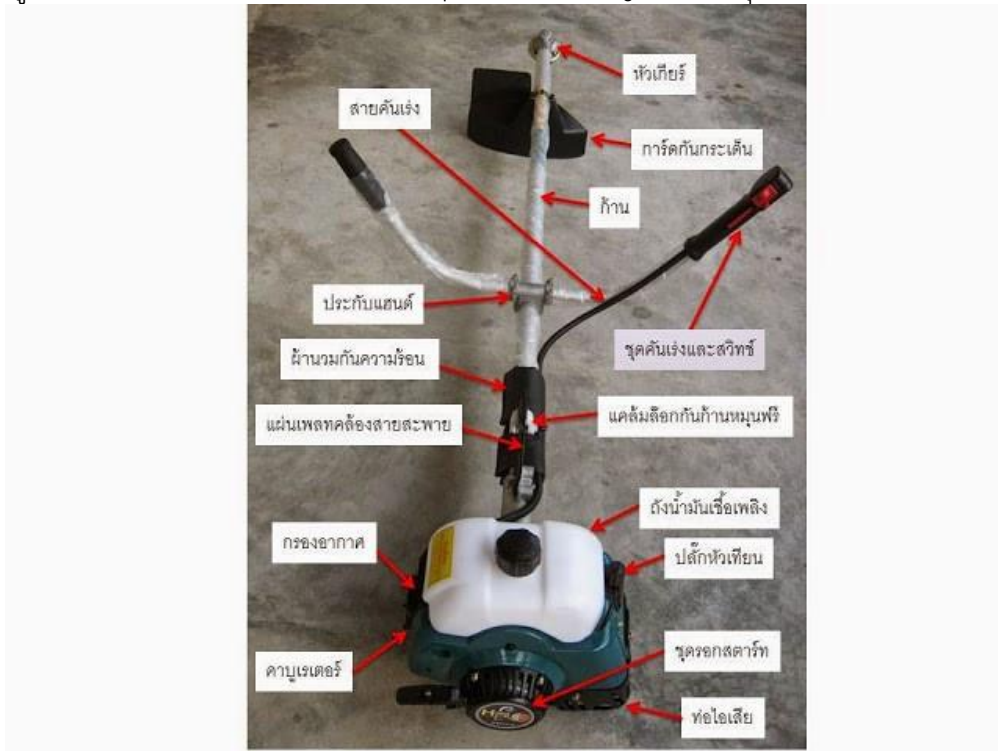

รูปข้างบนอธิบายส่วนประกอบต่างๆของมือจับด้านขวา สวิตช์ดับเครื่องยนต์ เลื่อนลงล่างติดเครื่อง เลื่อนขึ้นบนดับเครื่องยนต์

เราสามารถล็อกคันเร่งให้เครื่องยนต์เร่งค้างไว้ตลอดได้โดยใช้ปุ่มล็อกคันเร่ง วิธีการ ให้บีบคันเร่งจนสุดค้างเอาไว้แล้วใช้หัวแม่มือกดปุ่มล็อกคันเร่ง แล้วจึงปล่อยคันเร่ง และปล่อยปุ่มล็อกคันเร่งตามลำดับ การล็อกคันเร่งเอาไว้ช่วยในการสตาร์ทเครื่องยนต์จะทำให้ติดเครื่องได้ง่ายขึ้น ส่วนการปลดล็อกคันเร่งทำได้โดยการบีบโกคันเร่งแล้วปล่อย ตัวล็อกจะปลดเองทันที

รูปด้านบนคือคันไถก ในกรณีเครื่องยนต์ ก่อนติดเครื่องให้โยกขึ้น พอดึงเชือกสตาร์ทเครื่องติดแล้วให้ กดลงรูปด้านล่างเป็นแสดงส่วนประกอบต่างๆของเครื่องตัดหญ้า HERO รุ่น CG411-3

รูปด้านบนเป็นก๊อมน้ำมัน และน๊อตปรับต่าง ๆ ดูคำอธิบายในรูป

ขั้นตอนการติดตั้งใบมีด

1. คลายน็อตทางปลาตัวนี้ให้หลวม เพื่อให้ขันหมุนได้

2. หงายหัวเกียร์ขึ้นในลักษณะดังรูป

3. หมุนจนที่หัวเกียร์ให้รูข้างนอกกับข้างในตรงกัน

4. ใช้ประแจ L ตัวยาวที่มากับเครื่องใส่เข้าไปในรู เพื่อล็อกไม่ให้เฟืองหมุนตาม

5. ใช้ประแจขันหัวเทียนถอดน็อตออกมา ซึ่งเป็นน็อตเกลียวซ้าย เวลาถอดจึงต้องหมุนตามเข็มนาฬิกา (หมุนขวา)

6. ถอดน็อต ลูกถ้วย และแหวนตัวบนออกตามลำดับ ให้เหลือเฉพาะแหวนตัวล่างตั้งรูปเอาไว้มีดวางลงในป่าของแหวนตัวล่าง แล้วเอาแหวนอีกตัววางบนใบมีด ให้ด้านนูนของแหวนอยู่ด้านบนดังรูป

7. ใส่ลูกถ้วยแล้วใส่ขันต ชันให้แน่น อย่าลืมว่าเป็นขันเกลียวซ้ายเวลาขันเข้าจะต้องขันทวนเข็มนาฬิกา เวลาตัดหญ้าใบมีดจะหมุนไปทางซ้ายจะทำให้ขันแน่นขึ้นและโอกาสหลุดแทบไม่มี และอย่าลืมดึงประแจที่เสียบเอาไว้ตั้งแต่ที่แรกออก

การบำรุงรักษาการแก้ไขปัญหาเบื้องต้น

อาการสตาร์ทเครื่องไม่ติด จะเกิดจาก 2 สาเหตุหลักๆ คือ ไม่มีน้ำมันเข้าสู่ห้องเผาไหม้และไม่มีประกายไฟที่หัวเทียน วิธีแก้ไข หลังจากติดเครื่องหลายๆ ครั้งแล้วเครื่องไม่ติด ให้ถอดหัวเทียนออกมาตรวจสอบดู ถ้ามีน้ำมันเบนซิลอยู่ที่หัวเทียน แสดงว่าคาบิวสามารถจ่ายน้ำมันได้ ให้ทำการตรวจสอบประกายไฟหัวเทียนตามขั้นตอนต่อไป แต่ถ้าไม่มีน้ำมันเกาะที่หัวเทียนแสดงว่าระบบจ่ายน้ำมันของคาบิวมีปัญหา ให้แก้ไขโดยการล้างคาบิว

อาการหัวเทียนไม่มีประกายไฟ

ถ้าหัวเทียนมีน้ำมันเกาะ ให้ทดสอบประกายไฟที่หัวเทียน โดยนำหัวเทียนเสียบเข้ากับจูปหัวเทียนแล้ววางหัวเทียนให้ตรงเกลียวสัมผัสกับตัวถังโลหะของเครื่องยนต์ เปิดสวิทช์เครื่องยนต์ แล้วดึงเชือกสตาร์ท สังเกตที่หัวเทียนจะต้องมีประกายไฟ ถ้าไม่มีประกายไฟ ให้ตรวจสอบ หัวเทียน สวิทช์ดับเครื่อง สายไฟ คอยล์จุดระเบิด จานแม่เหล็ก

อาการมีน้ำมันเบนซิลรั่วไหลออกมาจากกรองอากาศ

สาเหตุ เกิดจากวาล์วลูกกลอยปิดไม่สนิท หรือลูกกลอยค้าง วิธีแก้ไขเบื้องต้นให้ใช้ด้ามไขควงเคาะแรง ๆ ที่ลูกถ้วยคาบิว ถ้าลูกกลอยค้างหรือมีตะกอนติดอยู่การเคาะจะช่วยให้ตะกอนหลุดออกได้ ถ้าน้ำมันยังรั่วอยู่จะต้องทำการล้างคาบิว โดยเน้นล้างที่วาล์วลูกกลอย ทะลวงและเป่าให้โล่ง

อาการเครื่องยนต์ติดได้แต่ไม่มีแรง ใบมีดไม่หมุน หรือใบมีดหมุนฟรี

- สาเหตุ
1. ครีซหมด
  2. แกนเพลาลุดออกจากจานครัซ
  3. เฟืองหัวเกียร์รูดหรือแตก
  4. ท่อไอเสียตัน (เครื่องไม่มีแรง)

อาการดึงเชือกสตาร์ทแล้วใบมีดหมุนตาม

สาเหตุ สปริงครีซขาด แก้ไขโดยการเปลี่ยนสปริงครีซใหม่

อาการดึงเชือกสตาร์ทแล้วเชือกไม่ยอมม้วนกลับ

สาเหตุ สปริงรอกสตาร์ทขาดหรือหลุดจากล๊อค

วิธีแก้ไข 1. เปลี่ยนฝาสตาร์ทใหม่

2. ถ้าสปริงหลุดสามารถถอดรอกออกมาม้วนสปริงใหม่ได้

อาการดึงเชือกสตาร์ทไม่ออก เครื่องยนต์ไม่ยอมหมุนตาม

สาเหตุ 1. สปริงครีซขาด เศษของสปริงไปขัดอยู่ที่จานครีซ

2. ลูกสูบติด

แก้ไขโดยให้ถอดคกเพลลาออกมาตรวจสอบครีซว่าสปริงขาดหรือครีซมีรอยแตกหักหรือไม่ ถ้าไม่มีให้ตรวจสอบชุดลูกสูบและเสื่อสูบต่อไป

อาการก้านสันขณะตัดหญ้า ถอดใบมีดออกแล้วเครื่องหายสัน

สาเหตุ 1. ใสใบมีดไม่ถูกต้อง ใสไม่ลงป่าของแหวนรอง

2. ใบมีดสึกหรอหรือลับใบมีดไม่เท่ากันทั้ง 2 ด้าน

3. บุษเพลลาหลวม

วิธีแก้ไข 1. ตรวจสอบการใสใบมีดให้ถูกต้อง

2. ถ้าเจอใบมีดแหงหรือลับไม่เท่ากันให้เปลี่ยนใบมีดชุดใหม่

3. ถ้าแก้ไขตามข้อ 1 และ 2 แล้ว เพลายังคงสันอยู่ อาจจะต้องตรวจสอบและ

เปลี่ยนบุษเพลลา

แบบประเมินการฝึกอบรมโครงการ U2T พัฒนาทักษะฝีมือด้านช่าง (ช่างซ่อมเครื่องยนต์เล็กเพื่อการเกษตร)

พื้นที่ ตำบลจอมหมอกแก้ว อำเภอแม่ลาว จังหวัดเชียงราย

โปรดแสดงความคิดเห็นของท่านโดยทำเครื่องหมาย ✓ ในข้อที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม 1. เพศ ชาย หญิง

2. อายุ 20-29 ปี 30-39 ปี 40-49 ปี 50 ปีขึ้นไป

3. อาชีพของท่าน.....

รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
ด้านเนื้อหาการฝึกอบรม					
1. เนื้อหาในการฝึกอบรมตรงกับความต้องการของท่าน					
2. ระยะเวลาในการฝึกอบรมมีความเหมาะสม					
3. วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการฝึกอบรมมีความเหมาะสมทำให้เกิดการเรียนรู้และพัฒนาความสามารถ					
4. ท่านได้ลงมือปฏิบัติจริงและเรียนรู้เกิดองค์ความรู้ได้จริง					
5. หลักสูตรเอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้และพัฒนาความสามารถของท่าน					
6. ท่านสามารถนำสิ่งที่ได้รับจากโครงการนี้ไปใช้ในการปฏิบัติงานได้จริง					
ด้านวิทยากร					
1. ความสามารถในการถ่ายทอด/สื่อสาร/ความเข้าใจ					
2. การเรียงลำดับเนื้อหาได้ครบถ้วน					
3. การเปิดโอกาสให้ซักถามและแสดงความคิดเห็น					
4. การตอบคำถามได้ตรงประเด็นและชัดเจน					
5. ใช้เวลาเหมาะสมมาก/น้อย เพียงใด					
ด้านความรู้ความเข้าใจที่ได้รับจากการฝึกอบรม					
1. ความรู้ก่อนฝึกอบรม					
2. ความรู้หลังการฝึกอบรม					

ขอบคุณที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามครับ

ประวัติวิทยากร

นายบรรชา สงวนแพ่ง

ประวัติการศึกษา

- 2545 ประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาช่างยนต์ (ปว.ช) วิทยาลัยการอาชีพเทิง
- 2548 ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาช่างยนต์ (ปว.ส) วิทยาลัยการอาชีพเทิง
- 2552 ปริญญาตรี ครุศาสตร์อุตสาหกรรม สาขาวิชาเทคนิคช่างยนต์ วิทยาลัยช่างกลปทุมวัน

ประวัติการทำงาน

- 2548 บริษัท โฮย่า ลำพูน จำกัด ตำบลบ้านกลาง อำเภอเมืองลำพูน จังหวัดลำพูน
ตำแหน่ง ช่างซ่อมบำรุงเครื่องจักรกล
- 2553 – 2554 บริษัท เคฮิน(ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลบ้านกลาง อำเภอเมืองลำพูน จังหวัดลำพูน
ตำแหน่ง หัวหน้าช่างประกอบเครื่องยนต์
- 2555 – ปัจจุบัน ธุรกิจส่วนตัว เจ้าของร้านซ่อมเครื่องยนต์ และร้านซ่อมเครื่องถ่ายเอกสาร

ประวัติการเป็นวิทยากร

- 2555 วิทยากรบรรยายฝึกอบรม “เทคนิคการประกอบเครื่องยนต์ในงานอุตสาหกรรม”
บริษัท เคฮิน(ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลบ้านกลาง อำเภอเมืองลำพูน จังหวัดลำพูน
- 2556 วิทยากรบรรยายฝึกอบรม “เทคนิคการประกอบเครื่องยนต์ในงานอุตสาหกรรม”
บริษัท เคฮิน(ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลบ้านกลาง อำเภอเมืองลำพูน จังหวัดลำพูน
- 2560 – 2563 วิทยากรบรรยายพิเศษโครงการพี่สอนน้อง “เครื่องยนต์เล็ก 2 จังหวะ
และ 4 จังหวะ อาการเสียและการซ่อมบำรุง” แผนกวิชาช่างยนต์ วิทยาลัยการอาชีพเทิง
- 2562 วิทยากรบรรยายฝึกอบรม “พื้นฐานการซ่อมเครื่องยนต์เล็กเพื่อการเกษตร”
องค์การบริหารส่วนตำบลตาดควีน อำเภอพญาเม็งราย จังหวัดเชียงราย
- 2563 วิทยากรบรรยายฝึกอบรม “ช่างซ่อมเครื่องยนต์เล็กเพื่อการเกษตร”
องค์การบริหารส่วนตำบลตาดควีน อำเภอพญาเม็งราย จังหวัดเชียงราย